

O ďalšej práceneschopnosti a o eventuálnej ďalšej komplikácii môže sa vyjadriť odborný očný, prípadne nosný lekár.

V Likieri 19. 11. 1938
M. R.

Podpis, v. r.

AMZV ČR, PrS., kr., 60, f. 10, č. 174 071/VI-4/38.

60

21. november 1938, Praha.

Záznam telefonického rozhovoru I. Krna, vedúceho oddelenia na MZV so Š. Ciekerom, tajomníkom Úradu československej delegácie pre rokovanie s Maďarskom v Bratislave, o vyhlásení maďarskej právnej komisie, podľa ktorého Maďarsko vyhostí všetkých kolonistov z okupovaného územia.

Záznam

Dnes 21. 11. 1938 o 9.30 zasadala v Budapešti právna komisia o sťažnostiach. Maďarská delegácia úradne vyhlásila, že maďarská vláda všetkých československých kolonistov vyhostí z okupovaného územia. Pokiaľ ide o kolonistov, ktorí boli už vykázani, maďarská vláda za účelom odvezenia ich zvrškov dovoli im 3 dni na návrat na ich bývalé majetky.

Pokiaľ pri vykázani kolonistom bola spôsobená škoda, maďarská vláda je ochotná svojimi orgánmi túto škodu vyšetriť a rokovať o prípadnej náhrade.

Slovenská vláda bola o tom upovedomená.

I. Krno

AMZV ČR, PrS., kr. 60, f. 11, č. 164 276/VI-4/38.

61

21. november 1938, Sereď.

Zápisnica napísaná na okresnom úrade s Františkom B., predtým kolonistom v obci Veľká Mača, ktorý vypovedal o vyrabovaní jeho majetku a o ohrození vlastného života, v dôsledku čoho musel opustiť svoj dom a majetok.

Zápisnica

František B., kolonista z Veľkého Mačadu (*Veľká Mača*) vypovedá:

Od roku 1927 som usadený vo Veľkom Mačade, kde som dostal majetok ako prídel z parcelácie. V noci z 10. na 11. 11. 1938 som bol upovedomený, že miestne obyvateľstvo ma chce vyrabovať. Aby som chránil svoj majetok, spal som vonku na dvore. Asi 40 ľudí z obce so sekerami v rukách prišli k môjmu majetku. Vylomili zámky a dostali sa do dvora. Kričali,

že ma chcú zabiť. Aby som ochránil svoj život, ušiel som. Vrátil som sa do poľa do susedovej záhrady, odkiaľ som pozoroval rabovanie môjho majetku. Ľudia, ktorí sa dohrnuli do môjho dvora, vyvláčili najprv vnútorné zariadenie bytu. Jedna partia vyrabovala povalu, kde som mal sýpku, a tretia partia zabila v chlieve prasatá a odniesla ich z môjho majetku. Ďalej odosili všetko stavebné a palivové drevo a taktiež aj uhlie. Slovom, úplne vyrabovali môj celý majetok.

Keď prišlo organizované maďarské vojsko a četníctvo, začalo prípad vyšetrovať. Zistených vinníkov četníci vyfackovali a časť vecí asi 10–12 percent som dostal naspäť. Odpoľudnia 19. 11. som bol zavolaný k Arpádovi Miklósovi, obecnému starostovi vo Veľkom Mačade, kde boli prítomní traja maďarskí četníci. Títo ma vyzvali, aby som sa do dvoch dní vysťahoval z Veľkého Mačadu. Výzvu som uposlúchol a odišiel som. Povolili mi so sebou zobrať len toľko, čo sám unesiem.

Zápisnica po prečítaní uznaná za správnu a podpísaná.

D. a h.

Podpis, v. r.
za okresného náčelníka
Podpis, v. r.
zapisovateľka

František B., v. r.

AMZV ČR, PrS., kr. 60, f. 10, č. 174 971/VI-4/38

62

22. november 1938, Bratislava.

Predseda slovenskej vlády J. Tiso žiada prostredníctvom MZV, aby č.-s. právna komisia, ktorá rokuje v Budapešti, nastolila otázku bezpečnosti kolonistov, ich majetkov a možnosť ich regulovaného odchodu do republiky.

Jsou vypovídáni zaměstnanci, obchodníci, dělníci, soukromí úředníci tak jako kolonisté. Necht' právní komise pojedná zabezpečení jejich majetku a možnost jej vystěhovat.

J. Tiso

AMZV ČR, Telegramy došlé, č. 1309/38.

63

24. november 1938, Praha.

Úradný záznam napísaný s Jifim K., ktorý vypovedal o fyzickom násilí maďarských vojakov a o ohrození jeho života.

Úřední záznam

Při obsazování tohoto území, dopustilo se maďarské vojsko četných surových násilnos-